

Exploitatie van audiovisueel werk

Primair of secundair
Individueel of collectief

Dirk Visser

VVA, 25 mei 2012

- **AGICOA** Kabelrechten producenten (Int.)
- **FPN** Filmproducenten (NL)
- **Lira** collectieve rechten schrijvers (NL)
- **NL-kabel** Kabelexploitanten (NL) (upc, ziggo)
- **NORMA** collectieve rechten UK's (NL)
- **OTP** Televisieproducenten (NL)
- **Pictoright** collectieve rechten BK's (NL)
- **RODAP** Rechtenoverleg Distributie Audiovisuele Producenten (NL) (kabelaars, omroepen, producenten)
- **SEKAM** Kabelrechten producenten (NL)
- **VEVAM** Kabelrechten regisseurs (NL)
- **Videma** Vertoningsrechten film (NL)

Primair / secundair

- Primair:
 - ‘het belangrijkste’,
 - **individuele** contractuele relatie rechthebbende-exploitant mogelijk (‘via de keten’)
- Secundair:
 - ‘afgeleid’,
 - individuele contractuele relatie rechthebbende-exploitant niet mogelijk
 - **collectieve** oplossing dus enige mogelijkheid.

Primair / secundair bij audiovisueel

- Primair en individueel: bioscoop, uitzenden (free to air), abonnee-tv, video/dvd, video-on-demand.
- Secundair en collectief: kabeldoorgifte, thuiskopie, leenrecht, groepTV.
- Uitzondering: muziekrechten, altijd collectief.

Secundair openbaar maken

- Caf radio-arrest 1938
 - toen alleen audio/muziek, Buma
 - inmiddels ook “Caf TV”, Premier League arrest 2011, Videma/GroepTV
- Amstelveense Kabel-arresten 1981/1984
 - AGICOA (voor NL: Sekam/ Vevam)
 - Buma, mede namens alle CISAC-organisaties
 - O.a. Pictoright (Beeldrecht), Lira

Amstelveense Kabel-arresten terecht?

- Was kabeldoorgifte een 'interventie' waardoor een nieuw, niet-ingecalculeerd publiek werd bereikt?
- Of was het slechts een vorm van ontvangstverbetering? (Iedereen bleef vooral NL 1 en 2 kijken, alleen in betere kwaliteit).
- HR toen: nieuwe publiek niet vereist
- Was kabelvergoeding boven op kijk-en luistergeld gerechtvaardigd? (2x betalen)

Kabeldoorgifte

- Waarom vanaf 1985 collectief?
 - individuele contractuele relatie rechthebbende-exploitant ('via de keten') was niet mogelijk
 - Kabeldoorgifte was 'nieuw', niet ingecalculeerd en niet 'ingecontracteerd'.
- Daarom moesten er nieuwe verdeelclubs komen, zoals Sekam en Vevam, en kregen Lira en Pictoright er een belangrijke geldstroom bij.

Secundaire kabeldoorgifte

- Terecht of niet, de nieuwe geldstroom kwam er. En groeide tot 40 miljoen euro per jaar.
- Sinds SatKab-richtlijn werd het verplicht collectief.
- Dus vinden de CBO's nu dat ze er 'recht' op hebben. Niemand wil ooit minder.

Primaire kabeldoorgifte

- Kabeldoorgifte werd 'het belangrijkste'.
- Signaal werd niet meer uit ether geplukt.
- Signaal werd rechtstreeks aangeleverd.
- Die aanlevering was geen (primaire) openbaarmaking meer.
- Kabeldoorgifte werd zelf de primaire openbaarmaking.
 - Analoge etherdoorgifte werd afgeschakeld.

Primaire kabeldoorgifte

- Kabeldoorgifte hoeft niet meer collectief.
- Kabeldoorgifte kan individueel via de keten worden geregeld.
- CBO's (m.u.v. Buma en Sena) hadden/hebben alleen secundaire (openbaarmakings)rechten.
- Maar dat is '**oneerlijk**': CBO's dreigen in meer of mindere mate hun belangrijkste geldstroom en hun bestaansrecht te verliezen.

Technische verandering

- Het is slechts een technische verandering in de manier waarop het signaal bij de kijker komt!
- Maar dat was het in 1981 ook.
 - Toen was het niet ‘oneerlijk’ dat er twee betaalmomenten ontstonden.
 - Nu is het wel ‘oneerlijk’ dat er weer slechts één betaalmoment ontstaat (de primaire kabeldoorgifte).

Waarom Norma/NL-kabel?

- Norma zat niet in het rechtencollectief
 - ('werd buiten de deur gehouden')
- Norma en Irda vochten elkaar de tent uit; beide claimden de secundaire kabeldoorgiften te hebben
- Waardoor NL-kabel een aanvankelijke reservering liet vrij vallen.

Reactie 'kleine cbo's'

- ('Kleine cbo's': Vevam, Lira, Pictoright, Norma)
- Zij laten zich nu door de makers de 'primaire kabeldoorgifte rechten', oftewel primaire uitzendrechten, overdragen, om te trachten de kabel-geldstroom te behouden.
- Producenten en omroepen willen echter ook de 'primaire uitzendrechten' rechtstreeks van de maker (blijven) verwerven.
- Dat botst.

Botsing

- ‘Dubbele overdracht’ (wanprestatie en aansprakelijkheid) dreigt.
 - **“van de in deze overeenkomst overgedragen of verleende rechten en/of aanspraken zijn uitgezonderd de rechten en/of vergoedingsaanspraken die collectief worden of zullen worden geëxploiteerd”.**
- Niet acceptabel voor producent: hij weet niet wat hij krijgt en hij krijgt minder rechten dan de omroep van hem eist.

Overdracht bij voorbaat aan CBO

- Van primaire (uitzend)rechten
- Mogelijk?
 - Verhouding tot vermoeden van overdracht?
 - Vevam / NL Film
- Wat blijft er over van het vermoeden van overdracht?
 - Waarschijnlijk het struikelblok voor het wetsvoorstel auteurscontractenrecht.

Maar het gaat veel verder

- Niet alleen primaire (kabel)uitzendrechten.
- Ook primaire 'internetrechten'.
- De kleine CBO's laten zich ook video-on-demand rechten overdragen.
- Over welke 'internetrechten' hebben we het?

‘internetrechten’

Wat is primair, wat is secundair?

- Bijna alles is of wordt Video-on-demand (VOD)
 - AVOD: Advertised VOD, Free VOD
 - SVOD: Subscription VOD
 - TVOD: Transaction VOD

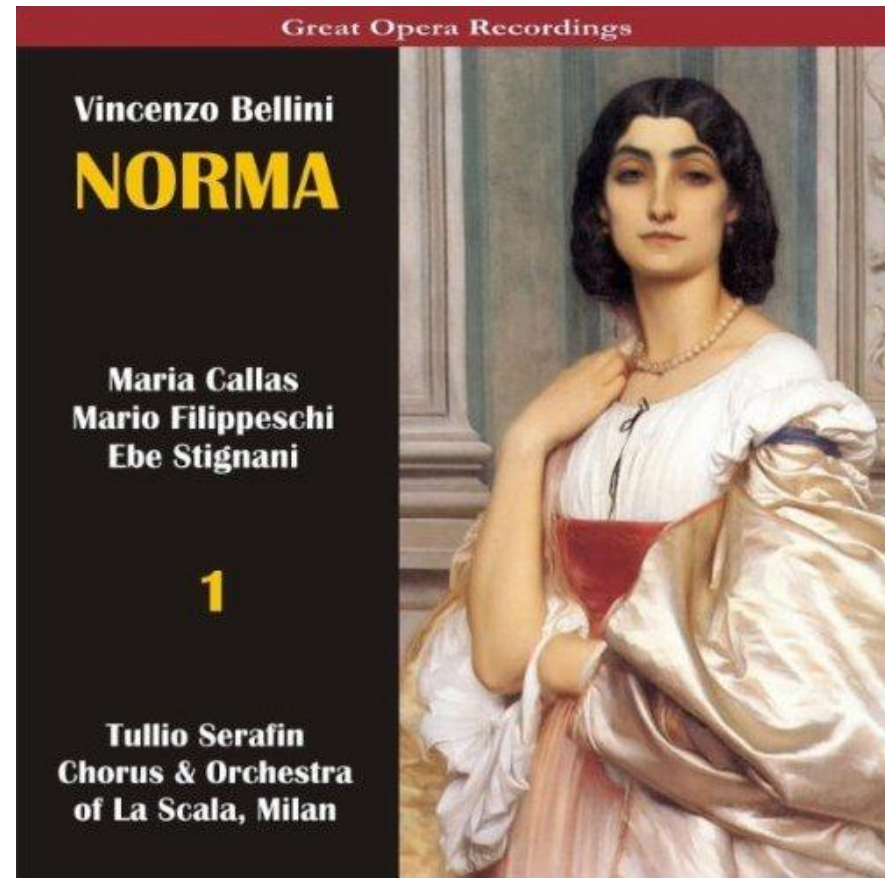
 - Catch-Up TV ‘Uitzending gemist’, vaak AVOD
 - ‘Digitale archieven’

Wat wil RODAP?

- *Alle Free TV (inclusief Catch-Up)* lumpsum afrekenen met ‘het Collectief’.
 - Wie betaalt wat? (niemand wil meer betalen)
 - Wie ontvangt wat? (niemand wil minder ontvangen)
 - Wie heeft die *Catch-Up* - rechten
 - Hoe zit het met de buitenlanders (AGICOA?)
- Verder alles apart en/of individueel afrekenen.

Wat wil Norma?

- Waarom Norma?
- Norma heeft niets of misschien juist alles te verliezen.
- Norma is lekker extreem en procedeert veel.

Wat wil Norma?

1. Illegaal downloaden én uploaden door particulieren vrijstellen in ruil voor een hardware-heffing en een internet-heffing.
2. 'het radio-model': alle digitale on-demand diensten collectief afrekenen (% van reclame-inkomsten en abonnementsgelden).

Consequenties:

- Onderscheid primair/secundair verdwijnt, het exclusieve recht op internet verdwijnt, alles gaat collectief en niet-exclusief.
- Iedereen mag vanaf dag één een nieuwe speelfilm online zetten, als hij maar een vergoeding betaalt aan het collectief (zie punt 2).
- Behalve als hij particulier is, want dan hoeft hij helemaal niet te betalen (zie punt 1).
- De consument die legale diensten gebruikt betaalt 3x: hardware-heffing, internetheffing, abonnementsheffing.
- Voor acteurs/Norma-leden is er geen werk meer, want niemand investeert meer in films. Maar gelukkig hebben ze hun Norma-vergoeding.

Norma:

- “In die individuele onderhandelingen kan, door het aanbod te beperken, een hoge prijs worden gevraagd, waarvan nauwelijks iets aan de maker wordt doorbetaald, omdat de maker daarover ook individueel met de producent onderhandelen. Dat businessmodel past niet meer in de huidige samenleving”.

Norma:

- Primaire, exclusieve rechten waar tussen gebruiker en producent individueel over wordt onderhandeld zijn slecht.
 - Want daar geldt de wet van vraag en aanbod.
 - Het levert de makers nauwelijks iets op.
- Maak alles niet-exclusief en collectief!
- Zorg er voor dat de maker altijd een redelijke vergoeding krijgt!
- Op weg naar het ~~arbeiders~~ makers-paradijs!

Vragen

- Gaat het de kleine cbo's lukken om de primaire / VOD-rechten die ze zich nu laten overdragen collectief uit te oefenen?
 - Wordt het vermoeden van overdracht op voorhand buitenspel gezet?
 - Laten de filmproducenten dat gebeuren?
 - Wat gebeurt er internationaal?
 - Worden individuele onderhandelingen en exclusiviteit in het auteursrecht op internet afgeschaft?